**Metsäkonealalle ensimmäinen oma työhyvinvointiopas**

**Eläkevakuutusyhtiö Etera on tehnyt ensimmäisen metsäkonealan työhyvinvointioppaan. Yhteistyössä alan yritysten ja Koneyrittäjien liiton kanssa tehty Työkunnon siemenpuut −opas julkistettiin FinnMETKO 2008 −messuilla 28. elokuuta.**

Metsäkonealan erityispiirteet huomioiva työhyvinvointiopas on suunniteltu erityisesti yrittäjän ja esimiesten työkaluksi. Työkunnon siemenpuut on selkeä ja käytännönläheinen opas, jonka avulla on helppo lähteä kehittämään yrityksen työhyvinvointia , tiivistää työhyvinvoinin asiantuntija Sirpa Arffman Eterasta.

Uudessa oppaassa on hyödynnetty Eteran yli 45 vuoden kokemusta metsäkonealan yritysten eläkevakuuttajana ja työhyvinvoinnin osaajana. Opas pohjautuu Eteran 3T−työterveystutkimukseen sekä alan yrityksissä toteutettuihin työhyvinvointihankkeisiin. Me tunnemme metsäkonealan työhyvinvoinnin vahvuudet ja ongelmakohdat ja tiedämme, miten ongelmien ratkaisuun pääsee käsiksi , Arffman toteaa.

Opas on syntynyt yhteistyössä metsäkonealan toimijoiden kanssa. Koneyrittäjien liitto on toiminut alakohtaisena asiantuntijana. Lisäksi opasta varten tehtiin haastattelututkimus, johon osallistui metsäkonealan yrittäjiä ja työntekijöitä Itä− ja Keski−Suomesta sekä Savosta. Yrityskohtaiset haastattelut ja analyysit teki Teija Heroja työyhteisöjen tutkimus− ja koulutusyritys Vivate Oy:stä.

Selkeän mallin avulla helpommin kiinni ongelmiin

Oppaassa käytetty nelikenttämalli on selkeä tapa hahmottaa työhyvinvointia ja löytää sen ongelmakohdat , Sirpa Arffman sanoo. Malli auttaa jäsentämään kokonaisuutta, josta muuten voi olla vaikea saada otetta. Eterassa kehitetty nelikenttämalli lähestyy työhyvinvointia yksilön ja yhteisön työkunnon, johtamisen sekä yksilövastuun kautta.

Etera on aiemmin julkaissut alakohtaiset työhyvinvointioppaat rakennus− ja maarakennusaloille. "Saadun palautteen mukaan termit ja oppaan rakenne toimivat loistavasti", toteaa yrityksissä työhyvinvointihankkeita vetänyt Arffman.

Työhyvinvoinnin osa−alueet kertovat alan työnteon todellisuudesta

"Työhyvinvoinnin eri tekijöitä tarkastelemalla saa kattavan kuvan alan työnteon todellisuudesta. Se voi myös poiketa ennakkokäsityksestä, joka esimerkiksi uravalintaansa tekeville nuorille on tiedotusvälineiden kautta saattanut muodostua", Arffman tietää.

Metsäkonealalla työpäivät ovat perinteisesti olleet pitkiä ja työ kausiluonteista. Nykyään tavoitteena on metsäkonetyössäkin normaali, säännöllinen työaika läpi vuoden. Tämä on mahdollista vain laajentamalla yrityksen tarjoamia palveluita: yrityksen ja työntekijöiden moniosaamisesta on tullut markkinavaltti ja taitavasta työn organisoinnista ehdoton edellytys menestymiselle.

Myös alan työhyvinvointiin on viime vuosina alettu kiinnittää yhä enemmän huomiota. Ympäripyöreät työpäivät eivät lisää tehokkuutta, vaan pitkään jatkuessaan syövät miestä. Eteran 3T−työterveystutkimuksen mukaan alan työkyky on lievästi heikentymässä ja sairastavuus on lisääntynyt, mikä ei kuitenkaan näy vielä sairauspoissaoloissa. Sitoutuminen ja motivaatio ovat

toistaiseksi pitäneet sairauspoissaolot kurissa.

## Kuormittuminen ei ole vain niska−hartiasärkyä

Metsäkoneala on nuori toimiala, jota tekninen kehitys on muuttanut merkittävästi. Mootorisaha−mies−yhdistelmä on miespolven aikana vaihtunut tietokoneistetuksi moto−mies−yhdistelmäksi.

"Yksintyöskentely arvokkailla koneilla, myyjän omaisuudella ja ostajan laatuvaatimuksilla asettaa kovat vaatimukset sekä kuljettajalle että yrittäjälle. Samalla markkinoiden paine ja kannattavuusvaatimukset ovat koventuneet. Kuormittuminen on siis muutakin kuin niska−hartiasärkyä", kiteyttää Sirpa Arffman.

Vaikka tuki− ja liikuntaelinten rasitus on metsäkonealalla vähäisempää kuin muilla raskailla toimialoilla, staattiset ja toistuvat työvaiheet tuntuvat väistämättä koneenkuljettajan käsissä, hartioissa ja ristiselässä. Taukoliikunta ja säännöllinen liikunnan harrastaminen ovatkin työkyvyn kannalta erittäin tärkeitä, Arffman muistuttaa.

## Osaavaa työvoimaa tarvitaan tulevaisuudessakin

Oman haasteensa metsäkonealan työhyvinvoinnille asettaa kilpailu työvoimasta. Hyvistä koneenkuljettajista on jo pula, sillä heistä käy kisaa myös maarakennus− ja kaivosala.

Tie rutinoituneeksi ja laadukasta työtä tekeväksi metsäkonealan ammattilaiseksi on pitkä. Lisäksi yksintyöskentely vaatii tiettyä erakkoluonnetta. Kaikista ei alalle ole. Sitä tärkeämpää on löytää alalle soveltuvat työntekijät ja turvata pitkän työuran edellytykset. Työhyvinvointia edistämällä vaikutetaan paitsi työssä jaksamiseen, myös alan houkuttelevuuteen ammatinvalintaansa tekevien nuorten silmissä.

LISÄTIEDOT JA OPPAIDEN TILAUS
Työhyvinvoinnin asiantuntija Sirpa Arffman, Etera
p. 050 325 2458, sirpa.arffman@etera.fi

Alakohtaisia työhyvinvoinnin oppaita voi tilata Eteran työhyvinvointiyksiköstä, joko sähköpostilla osoitteesta tyohyvinvointi@etera.fi tai puhelimitse, p. 010 553 3473.

*Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera vakuuttaa kaikkien yksityisalojen työntekijöitä ja yrittäjiä. Se huolehtii työntekijöiden ja yrittäjien eläketurvasta ja edistää työhyvinvointia. Eläkevaroja turvaavia sijoituksia Eteralla on noin 6 miljardia euroa. Sijoitusten viiden viime vuoden keskituotto oli 7,9 prosenttia. Lisätietoja www.etera.fi*